МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ, НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОДА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОГО ПОДАТКОВОГО ІНСТИТУТУ
Циклова комісія загальноосвітніх та фахових дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директорка коледжу
_____Вікторія САВЧУК
«_____»_____2026 року

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з навчальної дисципліни **«Культурологія»**
для підготовки фахових молодших бакалаврів
за галузями знань **D Бізнес, адміністрування та право**
спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

м. Кам'янець-Подільський
2026

Робоча навчальна програма з дисципліни «Культурологія» складена на основі навчальної програми, затвердженої 2026 року.

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії загальноосвітніх та фахових дисциплін

Протокол від «___» _____ 2026 року № __.

Голова циклової комісії _____Сергій ГНАТЕНКО

Заступник директорки
з навчальної роботи _____Юлія БОЙЧУК

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, освітньо-професійний ступінь</td><td>Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 3</td><td>Галузь знань
<u>D Бізнес, адміністрування та право</u> (шифр і назва)</td><td>Обов’язкова</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Змістових модулів – 2</td><td rowspan="6">Спеціальність (професійне спрямування):
D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</td><td>Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>2-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>реферат</u></td><td rowspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 90</td></tr>
<tr><td>3-й</td></tr>
<tr><td>Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="11">Навчальних годин для денної форми навчання:
аудиторних – 46
самостійної роботи студента – 44</td><td rowspan="11">Освітньо-професійний ступінь:
<u>фаховий молодший бакалавр</u></td><td>24 год</td></tr>
<tr><td>Практичні</td></tr>
<tr><td>22 год</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>42 год</td></tr>
<tr><td>Консультації:</td></tr>
<tr><td>0 год</td></tr>
<tr><td>Вид контролю:</td></tr>
<tr><td>Залік (2 год)</td></tr>
</table>

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: ***для денної форми навчання*** **– 46 / 44 (51% / 49%)**

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Включення курсу „К*ультурологія*” до програм коледжів пов’язане з необхідністю гуманізації освіти, поєднання глибоких професійних знань з опануванням великої спадщини культурних надбань людства. Незаперечна роль культури в духовному прогресі суспільства. Майбутній спеціаліст має розуміти і вміти пояснити феномен культури, її роль у життєдіяльності людства, знати форми і типи культур, основні досягнення в розвитку культури провідних країн світу, знати історію культури України, її місце в системі світової цивілізації, уміти оцінювати досягнення культури. Основним завданням професійної школи України на сучасному етапі є підготовка не лише вузьких спеціалістів з обраного фаху, а й формування в студентів цілісної системи знань про закономірності культурного процесу людства. Щодня усвідомлюємо важливість залучення до історичного минулого народу, нації, ознайомлення з традиціями світової цивілізації та її культурного розвитку. Це – невід’ємна складова частини життя і діяльності кожної інтелігентної людини. Важливе місце в цьому процесі належить курсу “Культурологія”, що викладається у всіх навчальних закладах України. Основним завданням курсу є формування в студентської молоді цілісного уявлення про шляхи розвитку людської цивілізації, основні етапи її розвитку, культурно-історичні епохи, пізнання загальних закономірностей культурної еволюції, самобутнього характеру української культури, тісних зв’язків нашої національної культури з культурою європейською і світовою.

Метою навчальної дисципліни «*Культурологія*» є формування в студентів поглибленого розуміння фундаментальних понять і категорій теорії культури, оволодіння сучасними методами культурологічного аналізу, вивчення історичної специфіки національної культурної традиції та тенденцій сучасних соціокультурних трансформацій як в українській, так і світовій культурі. Вивчення цієї дисципліни спрямоване на ґрунтовне осягнення культурних надбань людства і має виняткове значення для національного виховання, що є одним із пріоритетів та органічною складовою освіти. Навчальний курс «Культурологія» дає можливість системно оглянути культурні надбання світу й діяльності людства. Культурологія сприяє формуванню об’єктивних знань щодо закономірностей становлення, функціонування культури у всій її багатовимірності. Це дає можливість осягнути цілісну картину світу, уявити собі унікальність людської цивілізації, неповторність національних культур. В основі культурологічних досліджень є система знань. Основні з них:

- вивчення моделі культурологічних досліджень;
- аналіз системи культурологічних феноменів різних регіонів;
- уміння виявляти розбіжності (спільне – відмінне) в культурах окремих суб’єктів (країн) і регіонів;
- ознайомлення студентської молоді з досягненнями світової та української культури в процесі історичного розвитку;

– формування знань про сутність культури як форми людської діяльності, її різновиди та історико-типологічні ознаки, роль у формуванні особистості й розвитку суспільства.

Завдання дисципліни «Культурологія» полягає в тому, щоб ознайомити студентів з основними формами й типами культур, закономірностями їхнього функціонування і розвитку, а також теорією та історичними особливостями розвитку культури, яка зараз стає вагомим теоретико-практичним засобом забезпечення оптимальності соціального функціонування і гуманізації суспільного життя. У процесі викладання дисципліни постають такі **завдання**:

1) формування в студентів цілісного уявлення про шляхи та етапи розвитку людської цивілізації культурно-історичної епохи;

2) пізнання загальних закономірностей еволюції культурних феноменів різних регіонів;

3) акумуляція та презентація самобутнього характеру української культури, її місця та ролі у світовій культурній спадщині;

4) формування уявлення про суть культури, її призначення сприяти духовному зростанню особистості;

5) розширення гуманітарної підготовки студентів, розкриття творчого потенціалу та підвищення творчої активності майбутніх фахівців.

Реалізації цих завдань сприяє кредитно-модульна система організації навчального процесу, при якій вивчення студентом навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання двох навчальних модулів, а оцінювання якості їх роботи та рівня здобутих знань, умінь і навичок здійснюється безперервно за рейтинговою системою.

Повноцінне оволодіння кожним навчальним модулем передбачає опрацювання студентом низки теоретичних питань та практичних завдань і відбувається під час аудиторної, індивідуальної та самостійної роботи згідно з навчальним планом.

Індивідуальна робота студентів займає досить важливе місце у навчальному процесі і є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом поза заняттями.

Індивідуальна робота студентів у межах Болонського процесу розглядається як один із найважливіших елементів нових освітніх технологій і способів забезпечення нового міжнародного стандарту освіти.

Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочою навчальною програмою для засвоєння студентами під час індивідуальної роботи, виноситься на поточний та підсумковий контроль водночас із навчальним матеріалом, який опрацьовується під час аудиторних занять.

Вивчення навчальної дисципліни має сприяти реалізації низки програмних компетентностей та досягненню програмних результатів навчання здобувачів освіти відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахових молодших бакалаврів:

Інтегральна компетентність:

здатність виконувати типові спеціалізовані завдання та розв'язувати практичні проблеми у галузі культурології або під час навчання, що передбачає застосування набутих знань із теорії, історії культури та мистецтв.

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі.

ЗК 5. Знання і розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні компетентності:

СК 1. Уміння узагальнювати знання про культуру.

СК 2. Здатність розуміти матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів у соціокультурному, економічному, інституційному та гендерному аспектах.

СК 3. Здатність до навчання, пошуку й аналізу інформації з різних джерел.

СК 4. Здатність до розуміння й осмислення концепцій, теорій і вчень, які становлять основу культурології.

СК 5. Уміння використовувати загальні й спеціальні методи та інструменти дослідження, необхідні для розв'язання проблем культурології.

СК 6. Уміння використовувати терміни з культурології в усному й писемному мовленні.

СК 7. Здатність розуміти процеси культурно-історичної динаміки.

СК 8. Уміння розробляти та регулювати інноваційні соціокультурні та мистецькі проєкти.

СК 9. Здатність налагодити комунікування з представниками різних культур.

СК 10. Уміння орієнтуватися в питаннях розвитку культури та видах мистецтва.

Результати навчання:

ПН 1. Володіти культурологічною термінологією.

ПН 2. Характеризувати структуру й зміст сучасної культурології.

ПН 3. Відтворювати типологію культур та динаміку культурних форм.

ПН 4. Визначати проблематику культурології в контексті сучасних досліджень культури.

ПН 5. Знаходити необхідний матеріал для організації культурологічного дослідження.

ПН 6. Застосовувати культурологічні знання для практичного розв'язання сучасних соціокультурних проблем (збереження національної ідентичності, охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини тощо).

ПН 7. Знаходити оптимальні шляхи збереження культурної різноманітності в сучасних умовах.

ПН 8. Застосовувати культурологічні знання в освітній практиці.

ПН 9. Оцінювати соціокультурну ситуацію в сучасній Україні.

ПН 10. Досліджувати вплив міжнаціональних, міжетнічних суспільних відносин на розвиток культури.

ПН 11. Пояснювати перспективи, позитивні та негативні тенденції становлення певного культурного феномену.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ КУЛЬТУРИ

ТЕМА 1. КУЛЬТУРОЛОГІЯ ЯК НАУКА

План лекційного заняття

1. Поняття “культурологія” та “культура”. Предмет і завдання культурології.
2. Види культури.
3. Функції культури.
4. Семіотика культури.
5. Культура і цивілізація.

Самостійна робота

1. Філософи і мислителі про культуру.
2. Еволюція поглядів на культуру в європейській культурологічній думці.
3. Значення культури у формуванні духовності.
4. Форми культури.

ТЕМА 2. КУЛЬТУРА ПЕРВІСНОГО СУСПІЛЬСТВА

План лекційного заняття

1. Загальна характеристика та хронологічні межі первісної культури.
2. Характерні риси свідомості первісної людини.
3. Первісні релігійні вірування.
4. Особливості первісного мистецтва.

План практичного заняття

1. Походження і головні етапи розвитку культури.
2. Первісна культура.
3. Розвиток матеріальної культури та еволюція мистецтв у палеоліті, мезоліті, неоліті.
4. Культура епохи бронзи і заліза.
5. Виникнення мистецтва.
6. Найдавніші релігійні вірування.

Самостійна робота

1. Світосприймання первісної людини.
2. Міфологічна свідомість: єдність об’єкта і суб’єкта, предмета і знака.
3. Міфи як «педагогіка людського роду».
4. Культура збирання та полювання
5. Найдавніші пам’ятки палеолітичного живопису.

ТЕМА 3. КУЛЬТУРА СТАРОДАВНЬОГО СВІТУ

План лекційного заняття

1. Загальні закономірності виникнення давньосхідних цивілізацій.
2. Давньоєгипетська культура.
3. Основні досягнення культури Стародавньої Месопотамії.
4. Індійська культура.
5. Культура Стародавнього Китаю.

План практичного заняття

1. Загальні закономірності виникнення давньосхідних цивілізацій.
2. Досягнення культури народів Стародавнього Єгипту.
3. Культура Стародавньої Месопотамії.
4. Культура Стародавнього Китаю.
5. Своєрідність культурної спадщини Індії.
6. Взаємовплив культур Стародавнього Сходу, їхня роль у формуванні європейської культури.

Самостійна робота

1. «Епос про Гільгамеша», або поема «Про того, хто бачив усе» – видатна пам’ятка культури Стародавнього Сходу.
2. Релігійно-філософські вчення в Стародавньому Китаї.
3. Художня культура Передньої Азії.
4. Духовна культура Вавилонії.
5. Науковий геній Давнього Китаю.
6. Класичні книги китайської освіченості.
7. Основні досягнення у сфері матеріальної, духовної та художньої культури Давньої Індії.

ТЕМА 4. КУЛЬТУРА АНТИЧНОСТІ

План лекційного заняття

1. Особливості становлення античної культури.
2. Особливості культури Стародавньої Греції.
3. Культура Стародавнього Риму.
4. Значення античного мистецтва.

План практичного заняття

1. Місце античності в історії світової культури.
2. Особливості античної культури.
3. Архітектура, скульптура, вазопис Стародавньої Греції.
4. Архітектура та скульптура Стародавнього Риму.
5. Література та театр Стародавньої Греції.

Самостійна робота

1. Давньогрецька міфологія.
2. Давньоримська міфологія.
3. Культура Римської республіки.
4. Культура імператорського Риму.
5. Література і театр Античності.

ТЕМА 5. КУЛЬТУРА СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ. КУЛЬТУРА ВІЗАНТІЇ

План лекційного заняття

1. Особливості Середньовічної культури.
2. Розвиток освіти і науки. Схоластика.
3. Література Середньовіччя.
4. Художні стилі.

Самостійна робота

1. Архітектура і мистецтво Візантії V-VIII ст.
2. Візантія в історії світової культури.
3. Світове значення візантійської культурної спадщини.

ТЕМА 6. КУЛЬТУРА ДОБИ ВІДРОДЖЕННЯ

План лекційного заняття

1. Особливості культури Відродження.
2. Розвиток науки.
3. Література епохи Відродження.
4. Образотворче мистецтво.

План практичного заняття

1. Загальна характеристика епохи Відродження.
2. Гуманізм як ідеологія Відродження.
3. Видатні представники епохи.
4. Ренесансне мистецтво. Італійський живопис та скульптура.
5. «Золоте століття» іспанського живопису.

Самостійна робота

1. Соціально-економічні, соціально-політичні і світоглядні передумови становлення європейського Ренесансу.
2. Особливості світогляду і світовідчуття особистості епохи Відродження; їх суттєва відмінність від світогляду і світовідчуття середньовічної людини.

3. Суперечливий характер культури Відродження.

ТЕМА 7. ЄВРОПЕЙСЬКА КУЛЬТУРА XIX-XX СТОЛІТЬ

План лекційного заняття

1. Основні тенденції розвитку культури XIX-XXстоліть.
2. Європейська філософія XIX століття.
3. Розвиток науки XIX століття.
4. Мистецтво XIX століття.
5. Модернізм у культурі XX століття.

План практичного заняття

1. Основні тенденції розвитку культури XIX-XXстоліть.
2. Європейська філософія XIX століття.
3. Розвиток науки XIX століття.
4. Мистецтво XIX століття.
5. Становлення і розвиток модернізму.
6. Масова культура.

Самостійна робота

1. Культура Європи XIX століття.
2. Культура Європи XX століття.
3. Явище декадансу в культурі XX століття.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

ТЕМА 8. ВИТОКИ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

План лекційного заняття

1. Історичні передумови виникнення української культури.
2. Трипільська культура.
3. Ранні форми культури на українських землях.
4. Культура стародавніх слов’ян.
5. Язичницька культура.

План практичного заняття

1. Особливості української культури.
2. Проблема походження української культури.
3. Стародавні археологічні культури на українських землях.
4. Трипільська культура.
5. Міфологія української землі. Язичництво.

ТЕМА 9. КУЛЬТУРА КИЇВСЬКОЇ РУСІ

План лекційного заняття

1. Київська Русь – якісно новий етап у розвитку слов’янської культури.
2. Християнізація – рушій нового культурного процесу.
3. Архітектура, живопис, прикладне мистецтво, музика.

4. Література, літописання, писемність та освіта, фольклор.

План практичного заняття

1. Київська Русь – якісно новий етап у розвитку слов'янської культури.
2. Християнізація – рушій нового культурного процесу.
3. Виникнення слов'янської писемності. Школа, освіта.
4. Особливості давньоруського мистецтва.

Самостійна робота

1. Музика в Київській Русі.
2. Соціальні світи Київської Русі.

ТЕМА 10. КУЛЬТУРА КОЗАЦЬКОЇ ДОБИ

План лекційного заняття

1. Історичні умови розвитку української культури козацької доби.
2. Освіта та наука.
3. Література.
4. Архітектура.
5. Образотворче мистецтво.

План практичного заняття

1. Історичні умови розвитку української культури козацької доби.
2. Освіта і наука в українській духовності:
   а) братські школи як осередки знань і національного духу;
   б) Києво-Могилянська академія як духовний, навчальний та науково-культурний центр східного і південного слов'янства;
   в) розвиток освіти на Слобожанщині. Харківський колегіум.
3. Виникнення і розвиток книгодрукування в Україні.
4. Формування українського театрального мистецтва.
5. Джерела й основні риси українського бароко

Самостійна робота

1. Кобзарство як культурний феномен. Пісні та думи України.
2. Меценатство в Україні (К. Острозький, Г. Гулевичівна, П. Могила, І. Мазепа).
3. Видатні діячі української культури.

ТЕМА 11. УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА XIX-XX СТОЛІТЬ

План лекційного заняття

1. Вступ. Умови формування української культури.
2. Стан освіти й розвитку науки.
3. Розвиток художньої культури:
   а) література;
   б) музика;
   в) театр;
   г) архітектура й образотворче мистецтво.

4. Культура України у ХХ столітті.

План практичного заняття

1. Умови формування української культури.
2. Стан освіти й розвитку науки.
3. Розвиток художньої культури:
   а) література;
   б) музика;
   в) театр;
   г) архітектура й образотворче мистецтво.
4. Культура України у ХХ столітті.

Самостійна робота

1. Культура як умова відродження нації в українській естетичній традиції кінця ХІХ – початку ХХ століть.
2. Гуманізм українського неоромантизму.
3. Український мистецький авангард та його доля.
4. Українська культура другої половини ХХ століття.

ТЕМА 12. КУЛЬТУРА УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

План практичного заняття

1. Можливості та перспективи розвитку культури в умовах нової соціальної реальності.
2. Феномен масової культури в Україні.
3. Поширення комерційних жанрів.
4. Розвиток сучасної української літератури.
5. Сучасне українське кіномистецтво і театр, образотворче та музичне мистецтво.
6. Проблеми оновлення сучасної української культури та її перспективи.
7. **Модульна контрольна робота**.

Самостійна робота

1. Формування нової соціокультурної дійсності та її риси.
2. Національна культура в умовах зростання національно-культурної ідентичності.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	у тому числі			
		Лекції	Семінар	Практичні	Самостійна робота
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**
Змістовий модуль 1. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ КУЛЬТУРИ	**56**	**16**	**-**	**12**	**28**
1. Культурологія як наука.	6	2	-	-	4
2. Культура первісного суспільства.	8	2	-	2	4
3. Культура Стародавнього світу.	12	4	-	4	4
4. Культура Античності.	8	2	-	2	4
5. Культура Середньовіччя.	6	2	-	-	4
6. Культура доби Відродження.	4	2	-	2	4
7. Європейська культура 19-20 століть.	8	2	-	2	4
Змістовий модуль 2. ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ	**34**	**8**	**-**	**10**	**16**
8. Витоки української культури.	4	2	-	2	-
9. Культура Київської Русі.	8	2	-	2	4
10. Культура козацької доби.	8	2	-	2	4
11. Українська культура 18-20 століть.	8	2	-	2	4
12. Культура України в сучасних умовах.	8	2	-	2	4
Разом	**90**	**24**	**-**	**22**	**44**

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

з/п	Назва теми	Кількість Годин
		Денна
1	Культура первісного суспільства.	2
2	Культура Стародавнього світу.	4

3	Культура Античності.	2
4	Культура доби Відродження.	2
5	Європейська культура 19-20 століть.	2
6	Витоки української культури.	2
7	Культура Київської Русі.	2
8	Культура козацької доби.	2
9	Українська культура 18-20 століть.	2
10	Культура України в сучасних умовах.	2

6. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
		Денна
	Не передбачено	

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
		Денна
	Не передбачено	

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
		Денна
1	Культурологія як наука.	4
2	Культура первісного суспільства.	4
3	Культура Стародавнього світу.	4
	Культура Античності.	4
5	Культура Середньовіччя. Культура Візантії.	4
6	Культура доби Відродження.	4
7	Європейська культура 19-20 століть.	4
8	Культура Київської Русі.	4
9	Культура козацької доби.	4
10	Українська культура 18-20 століть.	4

11	Культура України в сучасних умовах.	4

9. КОНСУЛЬТАЦІЇ

Відповідно до розкладу перед заліком обов'язково проводиться консультація, на якій викладач повідомляє студентам:

- дату, час і місце проведення заліку;
- вимоги щодо заліку;
- критерії оцінювання;
- їхню попередню успішність упродовж семестру;
- прізвища недопущених до заліку (якщо такі є); також відповідає на запитання студентів.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час викладання навчальної дисципліни «Культурологія» використовуємо такі методи:

За джерелами знань:

- ***словесні*** – розповідь, пояснення, лекція, інструктаж, робота з підручником;
- ***наочні*** – ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження;
- пояснювально-ілюстративний;
- науково-пошуковий;
- дослідницький.

За характером логіки пізнання:

- аналітичний;
- синтетичний;
- аналітико-синтетичний;
- індуктивний; дедуктивний;
- евристична бесіда.

За рівнем самостійної розумової діяльності:

- проблемний;
- частково-пошуковий;
- науково-дослідницький.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

З метою перевірки якості знань, умінь та навичок з дисципліни «Культурологія» використовуються такі методи поточного контролю: опитування, участь у дискусіях, написання творчих завдань, тестування, а також заслуховування доповідей, інформаційних повідомлень на практичних заняттях. Усний контроль – у вигляді індивідуального та фронтального опитування.

Письмовий контроль – у вигляді контрольної роботи, тестів, самостійних письмових робіт, поточного тестування.

Самостійна робота: перевірка конспектів лекцій (тези), рефератів за темами, запропонованими викладачем, індивідуальна співбесіда.

Система контролю знань студентів з дисципліни «Культурологія» включає в себе **поточний** і **підсумковий** контроль. Зазначені форми контролю тісно взаємопов'язані й організовані так, щоб стимулювати ефективну самостійну роботу студентів протягом семестру й забезпечити об'єктивне оцінювання їхніх знань.

Завдання поточного контролю – перевірка розуміння та засвоєння матеріалу, умінь і навичок самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Об'єктами поточного контролю знань студента є:

- ✔ систематичність та активність роботи протягом семестру;
- ✔ виконання завдань для самостійного опрацювання;
- ✔ виконання завдань підсумкового контролю.

Систематичність і активність роботи студента протягом семестру викладач контролює та оцінює за такими видами робіт:

- відвідування практичних занять;
- рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на заняттях;
- активність під час обговорення питань на заняттях;
- експрес-тестування.

12. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА РЕЙТИНГОВОЮ СИСТЕМОЮ

Вивчення курсу «Культурологія» передбачає аудиторне (лекційні та практичні заняття), самостійне опрацювання матеріалу та виконання індивідуальних завдань. Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за допомогою двох модульних контролів.

Кожен вид навчальної діяльності студента (аудиторна робота, індивідуальна та самостійна) в межах залікового кредиту оцінюємо, а саме:

1) письмові тестування;
2) домашні завдання;
3) самостійну роботу;
4) контрольну роботу.

При підсумковому контролі знань ураховуємо загальну кількість балів, отриманих студентом за кожну тему в межах двох змістових модулів.

Критерії оцінювання окремих видів роботи студентів за темами двох змістових модулів:

1. Активність на практичних заняттях.
2. Виконання самостійної роботи.

Під час самостійної роботи з дисципліни «Культурологія» студент повинен користуватися як конспектом, так і навчальними посібниками, підручниками, монографіями, науковими статтями, словниками тощо.

Окремо оцінюємо опрацювання та захист питань, винесених на самостійне вивчення (підготовку конспекту, творчих завдань, повідомлень, рефератів, презентацій тощо).

За несвоєчасне виконання завдань студентом кількість запланованих балів може бути зменшена.

3. Індивідуально-консультаційна робота під керівництвом викладача.

Індивідуальна робота студента включає підготовку рефератів, доповідей, презентацій.

Реферат є частиною навчального процесу. Студент самостійно опрацьовує матеріал із навчальної дисципліни. Метою написання реферату – це набуття навичок самостійної роботи з літературними джерелами, систематизації опрацьованого матеріалу з обраної теми, визначення проблеми та формування висновків і пропозицій. Тему рефератів для студентів визначає викладач.

Орієнтовний обсяг реферату 10-15 сторінок друкованого тексту формату А4.

Реферат обов'язково повинен містити: план, вступ, основну частину, висновки, список використаних джерел із покликаннями в тексті і має бути оформлений згідно з чинними стандартами. Студенти здають реферати на перевірку у визначений викладачем термін.

Доповідь – складова частина самостійної роботи студента. Мета підготовки доповіді – набуття навичок самостійної роботи з посібниками, підручниками, науковими статтями, науково-популярними матеріалами та формування висновків.

Тему доповіді для студента визначає викладач. Орієнтовний обсяг доповіді 4 сторінки друкованого тексту формату А4.

Доповідь обов'язково повинна включати: структурований текст (вступ, основна частина, висновки), список використаних джерел.

Останній термін прийняття доповіді визначає викладач.

Підсумкова атестація з модульного контролю проводиться шляхом додавання кількості набраних балів студентом за результатами кожного змістового модуля (поточного контролю та МКР).

<table>
<tr><td colspan="5">Розподіл балів при підсумковому контролі – залік</td><td rowspan="2">Загальна кількість балів</td></tr>
<tr><td colspan="4">Поточний контроль – 90 балів</td><td rowspan="2">Самостійна робота 10 балів</td></tr>
<tr><td colspan="2">Змістовий модуль 1</td><td colspan="2">Змістовий модуль 2</td></tr>
<tr><td rowspan="2">За роботу на практичних/семінарських заняттях студент може отримати максимально 35 балів</td><td>МКР 1</td><td rowspan="2">За роботу на практичних/семінарських заняттях студент може отримати максимально 25 балів</td><td>МКР 2</td><td>Реферат або презентація</td><td rowspan="3">100 балів</td></tr>
<tr><td>15 балів</td><td>15 балів</td><td>10 балів</td></tr>
<tr><td colspan="2">Разом за перший змістовий модуль – 50 балів</td><td colspan="2">Разом за другий змістовий модуль – 40 балів</td><td>10 балів</td></tr>
</table>

Поточна успішність студентів оцінюється за національною шкалою **(«відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»**).

«Відмінно» – отримують студенти, якщо вони в письмових та усних відповідях виявили міцні ґрунтовні знання з культурології, свідомо використали спеціальну термінологію, проявили високий рівень аналітичного мислення у висновках та узагальненнях. Повністю розкрили всі питання в поєднанні з засвоєними знаннями з суміжних дисциплін.

«Добре» – можуть отримати ті студенти, котрі в письмових та усних відповідях використовують спеціальну термінологію. Грамотно будують цілісну відповідь на всі питання, але одне питання недостатньо розкрили.

«Задовільно» – отримують студенти, якщо вони в письмових та усних відповідях виявили неповне знання матеріалу. Два питання не розкриті.

«Незадовільно» – можуть отримати ті студенти, котрі в письмових та усних відповідях виявили дуже слабке знання з дисципліни, окрім того, допустили грубі помилки або повністю не володіють матеріалом і не виконали завдань.

Відповідні записи викладач робить у журналах академічних груп. Виставлення балів за змістовий модуль проводиться після проведення модульної контрольної роботи. За роботу на практичних заняттях змістового модуля №1 студент може отримати максимум **35 балів**, а змістового модуля №2 – **25 балів**. При цьому:

- якщо студент має позитивні оцінки на практичних заняттях і середнє значення його оцінок у межах **4,6 – 5,0 бала,** то за змістовий модуль №1 він отримує **35 балів,** а за змістовий модуль №2 – **25 балів**;
- якщо студент має позитивні оцінки на практичних заняттях і середнє значення його оцінок у межах **4,1 – 4,5 бала**, то за змістовий модуль №1 він отримує **31 бал**, а за змістовий модуль №2 – **21 бал**;
- якщо студент має позитивні оцінки на практичних заняттях і середнє значення його оцінок у межах **3,6 – 4,0 бала**, то за змістовий модуль №1 він отримує **28 балів**, а за змістовий модуль №2 – **18 балів**;
- якщо студент має позитивні оцінки на практичних заняттях і середнє значення його оцінок у межах **3,0 – 3,5 бала**, то за змістовий модуль №1 він отримує **25 балів**, а за змістовий модуль №2 – **15 балів**;
- якщо студент має і позитивні, і незадовільні оцінки, пропущені заняття, то бали за змістовий модуль отримує лише після відпрацювання.

Модульні контрольні роботи оцінюємо **15 балами**. Щоб робота була зарахована, треба її виконати на 60% – це **9 балів**.

Написання та захист реферату або презентації оцінюється **10 балами.**

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою	Оцінка за розширеною шкалою	Еквівалент оцінки за п’ятибальною шкалою
A	90-100	відмінно	5
B	82-89	дуже добре	4,5
C	74-81	добре	4
D	64-73	задовільно	3
E	60-63	достатньо	
FX	35-59	незадовільно	2
F	0-34	неприйнятно	

13.МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Витяг з навчального плану.
2. Навчальна програма з дисципліни.
3. Робоча навчальна програма з дисципліни.
4. Конспекти лекцій із дисципліни.
5. Лекції-презентації.
6. Плани занять (лекційних і практичних).
7. Завдання для модульної контрольної роботи (МКР).
8. Перелік питань до заліку (семестровий контроль).
9. Тестові завдання з дисципліни.
10. Перелік тем для рефератів.
11. Перелік термінів до кожної з тем дисципліни.
12. Навчально-методичні матеріали для самостійного вивчення дисципліни.

14. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні підручники та навчальні посібники

1. Історія української культури: підручник / В.А. Качкан, О.Б. Величко, Н.М. Божко та ін. 4-е видання. Київ: Медицина, 2021. 368 с.

2. Українська культура: підручник / [В. О. Лозовой (керівник авт. кол.), Л. В. Анучина, О. В. Бурлука та ін.] ; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2021. 400 с

3. Абрамович С., Чікарькова М. Культурологія : підручник. Видання 3-є, перероблене та доповнене. Київ : Кондор, 2025. 452 с.

4. Гриценко Т. Б. Культурологія : посібник. — Київ : Центр учбової літератури, 2021. 392 с. ISBN 978-611-0109505.

5. Історія української культури (1991-2023). Ілюстрована хрестоматія. Частина ІІІ / Ю. С. Сабадаш, О. О. Демідко, Ю. М. Нікольченко, С. В. Янковський ; за заг. ред. Ю. С. Сабадаш. — Київ : Ліра-К, 2024. 320 с.

6. Історія української культури (ХХ століття). Ілюстрована хрестоматія. Частина 2 / ред. Ю. Сабадаш. — Київ : Ліра-К, 2022. — 292 с.

7. Кривуля О. В. Культурологія : підручник для ВНЗ. — Київ : Академія, 2016. — 320 с.

8. Культурологія : підручник. Видання 3-є, перероблене та доповнене / Семен Абрамович, Марія Чікарькова. — Київ : Кондор, 2025. — 452 с.

9. Назаренко Т. В. Історія та теорія культури : навчальний посібник. — Київ : Ліра-К, 2020. — 252 с. — ISBN 978-617-520-676-8

10. Судакова В. М. Культурні практики в повсякденних та публічних комунікаціях: тенденції соціального відтворення та модернізації : монографія. — Київ : Інститут культурології НАМ України, 2022. 192 с.